

God is heilig, heilig, heilig **Jesaja 6.1-13; Lukas 5.1-11**

Rev Dr Jos M. Strengholt

Heliopolis 2012, 2015; Arnhem Nijmegen 2019

Toen Petrus Jezus Christus voor het eerst ontmoette, vroeg hij Hem weg te gaan: "Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens."

Jezus had Petrus en zijn vrienden op wonderbaarlijke wijze geholpen een enorme hoeveelheid vis te vangen. Petrus beseftte: dit is geen gewoon mens.

Wat is onze juiste reactie wanneer wij de God van hemel en aarde ontmoeten? "Heere, U bent heilig en wij zijn onheilig, zondig en onvolmaakt. Vernietig ons alstublieft niet door Uw heiligheid."

Jesaja maakte iets vergelijkbaars mee toen hij als priester God aanbad in de tempel en een visioen van God kreeg. Hij zei: "Wee mij, want ik verga! Ik ben immers een man met onreine lippen... want mijn ogen hebben de Koning, de HEERE van de legermachten, gezien." (Jesaja 6:5, HSV)

1. Geroepen tot lofprijzing en berouw

Jesaja kreeg een visioen van de troon van God – de ark van het verbond, omgeven door twee engelen. Hij kreeg een glimp te zien van de eeuwige aanbidding van God in de hemel.

Jesaja ziet God Zelf niet rechtstreeks, maar slechts een deel van Zijn gewaad. Geen mens kan God zien en in leven blijven.

Maar de profeet ziet twee engelen, serafs. Dat woord betekent "brandenden" of "vlammen". Zij hebben ieder zes vleugels.

Zelfs deze engelen bedekken hun ogen; zij kunnen niet naar God kijken. En zij roepen elkaar de woorden toe die wij in onze liturgie telkens herhalen:

Heilig, heilig, heilig is de HEERE van de legermachten; heel de aarde is vol van Zijn heerlijkheid. (Jes. 6.3)

De serafs prijzen voortdurend Gods heiligheid. God is volledig vrij van iedere besmetting door het kwaad. Hij is alleen liefde, alleen goedheid, volmaakt rechtvaardig, totaal anders dan wij.

De deurposten van de tempel beefden alsof er een aardbeving was en rook vulde de tempel. Dat waren tekenen van Gods aanwezigheid.

Gods heerlijkheid vervult de plaats waar Jesaja is. Door Gods majesteit en door de lofzang van de engelen voelt Jesaja zich heel klein worden. Hij beseft: "Ik ben niet heilig. Ik ben niet vol liefde en goedheid zoals God."

Dat is eigenlijk opmerkelijk. Hij is een profeet. God heeft hem al eerder gebruikt. Wat is er mis met Jesaja? Zo slecht is hij toch niet?

Hier kunnen wij veel van leren. Zelfs mensen die hun hele leven God volgen, zelfs rijpe christenen, komen nooit voorbij het punt waarop zij beven voor de heilige God. Hij is heilig, en wij behoren tot een gevallen mensengeslacht; wij zijn onvolmaakte mensen.

Ook al weten wij dat wij kinderen van God zijn en dat Hij een vergevend God is, toch houdt dat ons er nooit van af onder de indruk te zijn van Zijn heiligheid en van onze eigen zondigheid.

Sterker nog, het tegenovergestelde is waar. Juist wanneer wij als vergeven zondaars een klein glimpje opvangen van Gods heerlijkheid, ontdekken wij wie wij werkelijk zijn. In de spiegel van Zijn licht zien wij onze eigen duisternis.

Daarom beginnen wij iedere week onze eredienst met schuldbelijdenis. Het offer van Jezus Christus, onze Heere, was volmaakt en eens voor altijd gebracht. Toch moeten wij steeds opnieuw tot God komen om die overvloedige vergeving persoonlijk te ontvangen. Nederig erkennen wij onze ellendige toestand en Zijn grootheid, onze morele onvolmaaktheid en Zijn goedheid.

Wanneer Jesaja klaagt dat hij een man met "onreine lippen" is, neemt een van de serafs een gloeiende kool van het altaar en raakt daarmee zijn lippen aan, terwijl hij zegt: "Uw ongerechtigheid is geweken en uw zonde is verzoend." (Jes. 6.6-7)

Dit is de taal van de verzoeningsrituelen in de tempel.

Wanneer wij deelnemen aan het Heilig Avondmaal worden wij herinnerd aan het eenmalige offer van Christus. Iedere week komen wij opnieuw nederig aan Zijn tafel. Wij prijzen onze heilige God en knielen innerlijk als teken van onze onwaardigheid. En iedere week zegt God tegen ons: "Uw zonden zijn vergeven; u mag volledige gemeenschap met Mij hebben."

Deze vergeving komt geheel uit Gods wereld. Zij is een vrije daad van Zijn genade en barmhartigheid.

2. Geroepen om te prediken

Direct nadat Jesaja de engelen Gods heerlijkheid heeft horen prijzen, nadat hij berouw heeft getoond en vergeving heeft ontvangen, roept God hem tot gehoorzaamheid.

Precies hetzelfde gebeurt met Petrus en de andere apostelen. "Heere, ik ben een zondig mens." En onze Heere Jezus Christus antwoordt: "Wees niet bevreesd; van nu aan zult u mensen vangen." (Lukas 5.10)

Misschien is juist het besef van je eigen onwaardigheid geen belemmering voor God om je te gebruiken, maar een voorwaarde.

God zendt Jesaja en de apostelen op missie. De volgorde is belangrijk voor ons allemaal.

God verlangt onze dienst, maar door Hem te dienen verdienen wij geen vergeving. Wij dienen God niet om Zijn goedheid te verkrijgen. Onze dienst is een gehoorzame en liefdevolle reactie op de grote God die ons alles al heeft gegeven: liefde, vergeving en eeuwig leven. Wij dienen Hem niet om het met God in orde te maken, maar omdat dat de normale reactie is op Zijn liefde.

Aan het einde van iedere eredienst gaan wij de wereld in "om de Heere lief te hebben en Hem te dienen". Dat is onze opdracht.

God zei tegen Jesaja: "Wie zal Ik zenden, en wie zal er voor Ons gaan?"

Let erop dat de woorden "Ik" en "Ons" duidelijk maken dat er één God is, maar dat God tegelijk een veelheid is. Zo hebben ook de schrijvers van het Nieuwe Testament deze woorden verstaan.

In Johannes 12:41 worden woorden uit Jesaja 6 aangehaald en toegepast op Jezus Christus: "Dit zei Jesaja toen hij Zijn heerlijkheid zag en over Hem sprak." Dat gaat over Jezus.

Zelf spreekt Jesaja over God de Almachtige als Degene die "hoogverheven" is. Later, in Jesaja 52, gebruikt hij precies dezelfde woorden voor de Knecht van de HEERE, de Messias, onze Heere Jezus Christus.

En in Handelingen 28 citeert de apostel Paulus dezelfde woorden die God tegen Jesaja sprak en zegt vervolgens: "Terecht heeft de Heilige Geest door de profeet Jesaja..." God was daar in Zijn volheid aanwezig: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

Toen Jesaja de roepstem van deze drie-enige God hoorde: "Wie zal Ik zenden, en wie zal er voor Ons gaan?", was hij bereid. Niet uit schuldgevoel, maar uit liefdevolle gehoorzaamheid aan de almachtige en vergevende God.

"Zie, hier ben ik, zend mij."

Maar Jesaja, was dat wel verstandig? Had je niet eerst moeten vragen wat God precies van je verlangde? Waar Hij je naartoe zou sturen?

Voordat Jesaja een taakomschrijving had ontvangen en voordat hij wist wat zijn "salaris" zou zijn, had hij al ingestemd.

"Ik zal gaan."

Als Jesaja vandaag had geleefd, wat voor bediening zou hij dan hebben verwacht?

"Mijn dienaar, Ik zend je om een megakerk te beginnen."

"Mijn zoon, ga een succesvolle televisiedienst opzetten."

"Mijn kind, word een internationaal bekende prediker en schrijf bestsellers."

"Begin een genezingsbediening."

"Bouw een weeshuis."

"Ik zend je om Mijn volk te zegenen en mensen een goed gevoel over zichzelf te geven. Wees aardig voor iedereen en vertel iedereen dat Ik van hen houd."

Maar Jesaja stelde zich beschikbaar zonder te weten wat de opdracht zou zijn. Vervolgens vertelde God hem wat Hij van hem verwachtte.

En dat was een vernietigende opdracht.

Net als de apostelen, toen Jezus hen riep, had Jesaja nauwelijks enig idee hoe ingrijpend dit zijn leven zou veranderen. De apostelen stierven uiteindelijk allemaal vanwege hun roeping.

Jesaja werd gezonden om zo te spreken dat niemand hem werkelijk zou begrijpen. Hun ogen en oren zouden niet functioneren; hun verstand zou verduisterd zijn. Daardoor zou hun genezing worden uitgesteld en zou hun oordeel rechtvaardig en onvermijdelijk worden.

Hun steden zouden worden verwoest. De mensen zouden omkomen.

Wat Jesaja moest prediken maakte het leven van de mensen niet gemakkelijker. Het trok hen niet naar God toe.

Begrijpt God dan niet dat je op deze manier Zijn Koninkrijk niet opbouwt? Met zo'n boodschap krijg je de kerkbanken niet vol. Mensen worden geen lid en geven geen geld.

3. Geroepen tot geduld

Wanneer wij denken aan God dienen, vullen wij dat vaak in vanuit wat wij zelf graag van Hem willen ontvangen. Vanuit wat wij wenselijk vinden.

Wij dienen God graag zolang Hij voor ons de grote Sinterklaas is. Het wordt moeilijker wanneer Zijn verlangens zo anders zijn dan onze natuurlijke neigingen.

Jesaja werd door God gebruikt om oordeel over Israël aan te kondigen. Hij had geen prettige bediening.

Zijn wij alleen bereid Hem te gehoorzamen en lief te hebben wanneer wat Hij van ons vraagt aansluit bij wat ons goed uitkomt? Of gehoorzamen en beminnen wij Hem ook onder alle andere omstandigheden? Dienen wij God alleen wanneer dat ons populair maakt? Wanneer het goed is voor onze carrière? Wanneer het ons comfortabel maakt?

Als dat zo is, gehoorzamen en beminnen wij misschien vooral onszelf.

Maar juist het kennen van God in Zijn heiligheid en barmhartigheid zou onze overgave aan Hem net zo onvoorwaardelijk moeten maken als die van Jesaja. Juist in die onvoorwaardelijke overgave laten wij onze liefde voor Hem zien. Vertrouwen wij Hem genoeg om met ons leven te doen wat het beste is?

Ik pleit niet voor een vroomheid die alles wat ons overkomt of alles wat God van ons vraagt automatisch prettig vindt. Niet alles wat God van ons vraagt is aangenaam.

Jesaja werd zo neerslachtig door deze boodschap van God dat hij vroeg: "Hoe lang, Heere?"

"Totdat de steden verwoest zijn en de dood alles lijkt te hebben overwonnen. Pas dan zal er, heel voorzichtig, verandering komen."

Maar juist de laatste woorden van God aan Jesaja bevatten het geheim:

"...maar de heilige wortel zal zijn stronk zijn." (Jes. 6.13)

God belooft vernieuwing.

Er is "heilig zaad" in de boom die is omgehakt.

Iemand met dezelfde heilige natuur als God zal voortkomen uit het volk dat door God wordt geoordeeld: Jezus Christus, de Zoon van God. God uit God, Licht uit Licht.

Maar dat zou pas zeven eeuwen later gebeuren.

God liefhebben en gehoorzamen vraagt geduld. En geloof.

God voltooit Zijn plannen misschien niet tijdens ons leven.

Wij weten hoe heerlijk het einde zal zijn. Maar voor nu hebben wij geduld nodig, terwijl wij weten hoe moeilijk de weg van het leven soms is.

De profeet die de heerlijkheid van de Heere de hele aarde zag vervullen, moest accepteren dat daarvan lange tijd nauwelijks iets zichtbaar zou zijn.

Wat wij om ons heen zien is een wereld waarin schoonheid, vreugde en liefde voortdurend vermengd zijn met lelijkheid, verdriet en haat.

Maar zelfs midden in die werkelijkheid zag Jesaja Gods heerlijkheid over de hele aarde. Op een dag zal die heerlijkheid voor iedereen tastbaar en zichtbaar zijn.

Maar ook nu al regeert God over alles. Hij voert Zijn plannen uit. Niemand kan Hem tegenhouden. Niets wat ons vandaag overkomt valt buiten Zijn macht of buiten Zijn wil.

Heb daarom geduld en wacht op Hem.

Conclusie

Samen met ontelbare gemeenten over de hele wereld zingen wij vóór het Avondmaal: "Heilig, heilig, heilig." Daarmee stemmen wij in met de lofzang van de engelen in de hemel.

God is vol liefde.

God is vol volmaaktheid.

En, God zij dank, Hij is ook vol barmhartigheid en vergeving.

Daarom bieden wij Hem ons lichaam en onze ziel aan. Dat is onze redelijke eredienst, als antwoord op Zijn liefde voor ons.

God, onze Vader, wil dat wij deze wereld vertellen dat Jezus Christus Heere is. Hij is gekomen om de wereld op zijn kop te zetten. Bij God zijn de laatsten de eersten, de minsten zijn de grootsten, en de grootste onder ons is een dienaar.

Deze oude woorden van Jezus ontmoeten vaak dove oren, blinde ogen en verduisterde harten.

Soms ook verzet tegen de boodschap en tegen degenen die haar verkondigen.

Wie God vandaag dient, draagt vaak ook de pijn van die dienst.

God volgen leidt niet altijd tot grote gemeenten, succesvolle bedieningen of een gelukkig leven.

Ook wij zullen soms uitroepen: "Hoe lang nog, Heere?"

Dan zegt God tegen ons: "Wacht nog even. Heb geduld."

En intussen zullen wij niet ophouden onze Heere God te prijzen: Vader, Zoon en Heilige Geest.

Want Hij is heilig, heilig, heilig.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.